

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep

0032 OSLO

Saksbehandler: Kristin Skurtveit
Telefon: 91308763
Seksjon: Fartøy- og deltakerseksjonen
Vår referanse: 13/16801
Deres referanse:
Vår dato: 14.01.2014
Deres dato:

Att:

HØRINGSUTTALELSE - UNNTAK FRA FYLKESBINDING VED GENERASJONSSKIFTE.

Vi viser til Fiskeri- og kystdepartementets høringsbrev av 13. november 2013 hvor det foreslås å åpne for unntak fra reglene om fylkesbinding der fartøy overdras i forbindelse med generasjonsskifte. Høringsbrevet er sendt til uttalelse til samtlige regionkontor samt til aktuelle avdelinger/seksjoner i direktoratet.

Fylkesbindingen gjelder ved salg av konvensjonelle havfiskefartøy og ved salg av kystfiskefartøy med deltageradgang i fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62 gr. Nord, jf. § 45 i forskrift av 9. desember 2013 om adgang til å delta i kystfartøygruppens fiske for 2014 (deltakerforskriften). Som begrunnelse for forslaget viser departementet til at gjeldende bestemmelser om fylkesbinding kan gjøre det vanskelig i enkelte tilfelle å gjennomføre et ordinært generasjonsskifte. Det vises til at slik samfunnet har utviklet seg er det i dag sjelden at noen står i en stilling livet ut. I de fleste tilfeller avsluttes et arbeidsliv ved at man går av ved pensjon. Dette gjelder også i familiebedrifter hvor det er naturlig at en arving overtar driften før dødsfall. Departementet mener det er viktig at generasjonsskifter i fiskeflåten kan foretas på en fornuftig måte mens den overførende part er i live. En lemping av bestemmelsene om fylkesbinding vil bidra til å forenkle slike generasjonsskifter. Departementet påpeker at arvinger som overtar et fartøy med deltageradgang gjennom generasjonsskifte fortsatt må fylle kravene til opptak på Fiskarmanntallets blad B. Vedkommende arving må derved ha en klar tilknytning til rederiet og fartøyet.

Fiskeridirektoratets merknader

Fylkesbindingen innebærer at et fartøy med deltageradgang i et av de aktuelle fiskeriene som hovedregel ikke kan selges for fortsatt drift fra et fylke til et annet. Det avgjørende for om overdragelsen kan anses å skje innad i et fylke, er at kjøper og selger av fartøyet har vært ført i fiskarmanntallet i samme fylke i minst 12 måneder

før kjøpet finner sted. Ved vurderingen av om kravet til tid er oppfylt er det bostedet til rederen (kjøper og selger) som er avgjørende.

Formålet med regelen er å motvirke at den relative geografiske fordelingen av deltageradgangene i den konvensjonelle hav- og kystfiskeflåten endres ved at fartøy selges til andre fylker. Fylkesbindingen har betydning for verdiskapningen og sysselsettingen langs kysten, og særlig i Nord-Norge.

Når det skal vurderes om det bør gjøres unntak fra fylkesbindingen ved generasjonsskifte må behovet for unntak i disse tilfelle ses i lys av formålet med bestemmelsen om fylkesbinding.

Det følger av § 7 annet ledd annet punktum i deltakerloven at det kan gis midlertidig ervervstillatelse i inntil 5 år ved generasjonsskifte. Rederiene skal innen 5-årsperioden oppfylle aktivitetskravet i deltakerloven § 6. Dette medfører at familierederi får en viss tid til å områ seg med hensyn til fremtidig eierskap og drift. For den konsesjonspliktige havfiskeflåten har det vært gjennomført et fåtall generasjonsskifter. Dette har ikke skapt nevneverdige problemer så lenge rederiet innen 5 år tilfredstiller aktivitetskravet i deltakerloven. For kystfiskeflåten og den konvensjonelle havfiskeflåten må arvingene være innført på Fiskarmanntallets blad B for å kunne delta i fiske. Så langt vi kan se har det til nå ikke vært behandlet søknader om midlertidig ervervstillatelse ved generasjonsskifte i den konvensjonelle kyst- og havfiskeflåten.

Fiskeridirektoratets statistikkavdeling har for kystflåten funnet at det *"ved utgangen av 2013 eksisterte 1824 rettigheter i kystfisket etter torsk, hyse og sei (gruppe 1). Ca 27 % av disse er tilknyttet fartøy der majoritetseier er over 60 år."* For den konvensjonelle havfiskeflåten er det vist til at det eksisterer *"23 fartøy med gyldig konvensjonell havfiskerettighet hvorav 2 stk er eid 50 prosent eller mer av personer 60 år eller over."* *

*Opptellingen omfatter bare fartøy med "gyldige" deltageradganger. Antall adganger potensielle for fiske er som oftest høyere. Grunnen til at kun "gyldige" adganger er brukt i opptellingen er at den eiersammensetning som brukes i opptellingen da er godkjent.

Dette viser at en ganske stor andel av kystflåten kan stå overfor et eierskifte i løpet av den kommende 10-årsperioden. Et unntak fra fylkesbindingen ved generasjonsskifte vil derved kunne få stor betydning for den regionale fordelingen i kystflåten; potensielt kan det skje en regional omfordeling av i underkant av 500 deltageradganger. Dette betyr likevel ikke at netto fylkesvis endring nødvendigvis vil bli så stor. Hvor mange redere som vil ønske å foreta et generasjonsskifte i stedet for å selge fartøyet med deltageradgang til andre vil også ha betydning. Det vil videre ha betydning hvor stor andel av dem som ønsker å gjennomføre et generasjonsskifte som også vil ha behov for at det gjøres unntak fra fylkesbindingen. For å kunne vurdere dette må den enkelte potensielle arving og deres bosted være kjent.

Det er allerede i dag adgang for reder som eier fartøy med deltageradgang å flytte til et annet fylke og ta fartøyet med seg. Fartøyeier vil derved også uten en unntaksregel som foreslått kunne velge å flytte fra et fylke til det fylket hvor arvingene bor, og ta med seg fartøyet. Deretter kan det overdras til arvingene etter at kravet om botid i samme fylke er oppfylt. Dette vil imidlertid gjøre et generasjonsskifte mer omstendelig.

Fiskeridirektoratet vil ikke gå imot at det etableres en adgang til å gjøre unntak fra fylkesbindingen ved generasjonsskifte.

Med hilsen

Trine Kjørsvik
seksjonssjef

Kristin Skurtveit
seniorrådgiver

Mottakerliste:

Nærings- og fiskeridepartementet	Postboks 8090 Dep	0032	OSLO
----------------------------------	-------------------	------	------

Kopi til:

Kristin Skurtveit

Statistikkavdelingen

Postboks 185

5804

BERGEN

Sentrum

Reguleringsseksjonen

Postboks 185 -

5804

BERGEN

Sentrum

Region Vest

Postboks 185

5804

BERGEN

Sentrum

Region Møre og Romsdal

Postboks 185

5804

BERGEN

Sentrum

Region Finnmark

Postboks 185

5804

BERGEN

Sentrum

Region Sør

Postboks 185

5804

BERGEN

Sentrum

Region Nordland

Postboks 185

5804

BERGEN

Sentrum

Region Trøndelag

Postboks 185

5804

BERGEN

Sentrum

Region Troms

Postboks 185

5804

BERGEN

Sentrum

Utviklingsseksjonen

Postboks 185 -

5804

BERGEN

Sentrum